

کلام سکاکی : آیا استعاره از اقسام مجاز لغوی است؟

قول دوم : مجاز لغوی نیست

کسی که ادعا می کند رجل شجاع، اسد است،
در حقیقت اسد را در معنای موضوع له اش
استعمال می کند
پس با اصرار به اینکه آن فرد، اُسد یا شمس و
قمر است، محال است که بگوییم این کلمات در
معنای موضوع له استعمال نشده اند

قول اول : مجاز لغوی است

چراکه ادعای «اسدیت» برای «رجل شجاع»،
فقط در محدوده شجاعت است
در حالیکه اسم اسد برای «شجاعت + باقی
صفات شیر» وضع شده است.

کلام سکاکی : جمع بین دو قول در استعاره

جمع بین دو مبنا :

ادعای «اسد» بودن رجل شجاع، مبتنی بر این است که متکلم ادعا می کند که اسد دارای دو نوع فرد و مصداق است:

۲. «فرد غیر متعارف»

که کسی است که جرأت و شهامت شیر بیابانی را دارد ولی صورت مخصوص به شیر بیابانی را ندارد

۱. «فرد متعارف»

که همان شیر بیابانی است

کلام سکاکی :
فرق استعاره با استعمال غلط

در استعمال غلط = گوینده از «تأویل» بهره نبرده است

در استعاره = تأویل و ادعا موجود است و بر این ادعا قرینه نیز نصب شده است

نتیجه گیری کلام سکاکی در باب «استعاره»

۲

نظریه سکاکی دارای دو مرحله است:

در ابتداء ← اعتقاد به «مجاز لغوی» بودن استعاره

(مطابق با نظریه استادش)

در انتها ← گرایش به نظریه «ادعا»

(و پذیرفتن آن در وجه توفیق)

۱

این قول

پیش از سکاکی

نیز مطرح بوده است

کلام آیت الله سبحانی در تفاوت «مجاز ادعایی» و «مجاز سکاکی»

«مجاز ادعایی» و نظریه «سکاکی» در اصل «ادعا» با هم مشترک هستند

در نظریه مجاز ادعایی ← ادعا شده است که لفظ در معنای حقیقی اش استعمال شده است

در نظریه سکاکی ← لفظ در معنای غیر موضوع له استعمال شده است